

INSTYTUT RUSYCYSTYKI ZAKŁAD JĘZYKOZNAWSTWA

Zagadnienia do egzaminu magisterskiego

I. Współczesny język rosyjski (gramatyka opisowa)

- 1) System fonetyczny języka rosyjskiego (wokalizm i konsonantyzm).
- 2) Charakterystyka akcentu rosyjskiego. Wyraz fonetyczny z enklityką i proklityką.
- 3) Budowa wyrazów. Dystrybucja morfemów zerowych w języku rosyjskim.
- 4) Procesy w strukturze morfologicznej wyrazów w języku rosyjskim (alternacje, interfiksacja, interferencja, skrócenie podstawy słowotwórczej).
- 5) System słowotwórczy języka rosyjskiego. Podstawowe pojęcia: formanty, gniazda, typy.
- 6) Derywacja i inne sposoby tworzenia wyrazów w języku rosyjskim.
- 7) Znaczenie leksykalne i gramatyczne wyrazu.
- 8) Znaczenie przenośne wyrazu (metafora, metonimia, synekdocha). Zmiany znaczeniowe wyrazu.
- 9) Kategorie semantyki leksykalnej (homonimia, antonimia, synonimia).
- 10) Charakterystyka słownictwa rosyjskiego: leksyka rodzima i zapożyczona, ogólna oraz społecznie i terytorialnie ograniczona (socjolekty i dialekty), archaizmy i neologizmy.
- 11) Cerkiewizmy (czyli cerkiewnosłowianizmy, starosłowianizmy) w historii języka rosyjskiego i w dobie współczesnej.
- 12) Typy słowników języka rosyjskiego. Sposoby prezentacji hasła słownikowego.
- 13) Frazeologizmy w języku rosyjskim i ich klasyfikacje.
- 14) System morfologiczny języka rosyjskiego. Środki morfologiczne.
- 15) Podział wyrazów na części mowy. Wyrazy znaczeniowo samodzielne i niesamodzielne.
- 16) Charakterystyka rzeczowników. Kategorie gramatyczne: rodzaju, liczby, przypadka. Substantywizacja wyrazów.
- 17) Przymiotniki jakościowe, relacyjne i dzierżawcze. Formy pełne i krótkie. Stopniowanie przymiotników.
- 18) Klasy znaczeniowe liczebników: główne, porządkowe i zbiorowe.
- 19) Charakterystyka zaimków. Klasy znaczeniowe zaimków.
- 20) Charakterystyka czasownika jako części mowy.

- 21) Kategorie gramatyczne czasowników: aspektu, strony, trybu, czasu, osoby, liczby i rodzaju.
- 22) Charakterystyka imiesłowów przymiotnikowych i przysłówkowych.
- 23) Charakterystyka semantyczna i gramatyczna przysłówków.
- 24) Składnia grupy wyrazowej. Rodzaje związków składniowych.
- 25) Podstawowe wiadomości o zdaniu. Cechy zdania. Typy zdań.
- 26) Części zdania: główne (podmiot i orzeczenie) oraz określające (dopełnienie, okolicznik i przydawka).
- 27) Składnia zdania złożonego współrzędnie.
- 28) Składnia zdania złożonego podrzędnie.

II. Historia języka rosyjskiego

- 29) Różnice między językiem staro-cerkiewno-słowiańskim a staroruskim w dziedzinie fonetyki i morfologii.
- 30) Wokalizm i konsonantyzm języka staroruskiego przed zanikiem jerów.
- 31) Zanik jerów i jego następstwa.
- 32) Typy deklinacyjne rzeczownika w języku staroruskim. Przegrupowanie typów deklinacyjnych w liczbie pojedynczej.
- 33) Unifikacja typów deklinacyjnych rzeczownika w liczbie mnogiej.
- 34) Typy koniugacyjne czasownika w okresie staroruskim. Rozwój form czasu teraźniejszego (historia końcówek).
- 35) Tworzenie i historia form czasu przeszłego.
- 36) Tworzenie i historia form czasu przyszłego.

III. Językoznawstwo kontrastywne

- 37) Charakterystyka lingwistyki kontrastywnej.
- 38) Językowy obraz świata w świetle lingwistyki kognitywnej.
- 39) Najważniejsze typy opozycji wewnątrzsystemowych.
- 40) Kontrasty międzyjęzykowe na płaszczyźnie kategorii gramatycznych i na płaszczyźnie leksykalnosemantycznej.
- 41) Gramatyka kontrastywna w aspekcie glottodydaktycznym (kwestia interferencji między językami pokrewnymi).